

MAGYARÁG

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDÉNE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
Dr. ZOLTÁN JENŐ

Bejegyezte: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4.

Szerdán rendkívüli minisztertanácson vitatta meg az angol kormány Hitler válaszát A végleges döntés már csak órák kérdése

(London). Németországnak az angol válasza adott jegyzéke tegnap éjjel előtt érkezett meg az angol fővárosba. A külügyminisztériumban most dolgoznak a rejtélyes távirat megfejtésén. Az angol kormány ma délelőtt minisztertanácsra gyűl össze, amikor a német választ fogják felülvizsgálni.

Halifax lord külügyminiszter még az éjszaka folyamán a Downing-streetre ment.

(London). Halifax külügyminiszter Godagannal a külügyi hivatalban éjjel fél három óráig dolgozott. Halifax, amikor elhagyta a külügyminisztérium épületét, kijelentette, hogy a minisztertanács szerdán délelőtt összeül.

Légvédelmi intézkedések a Vatikánban

(Vatikánváros). A Vatikánvárosban a tegnapi nap folyamán széleskörű légvédelmi intézkedéseket tettek. A rendes villanylámpák helyett kékszerű lámpákat szereltek fel.

(Newyork.) Az amerikai hatóságok a Norddeutscher Lloyd tulajdonát képező Bremen német óceánjáró hajót és a Normandie francia gőzöst átkutatták.

Feloszlatták a francia kommunista pártot?

(Páris). A Havas távirati iroda jelentése szerint Daladier francia miniszterelnök a késő esti órákig folytatott megbeszéléseket. A francia külügyminisztérium állandó összeköttetést tartott fenn London s Varó között. Párisban igen jó hatást váltott ki Németalföld királynőjének és a belga királynak a békeszövege. A francia közvélemény aggódva várja Hitler válaszát. Párisban úgy tudják, hogy az egész világ szeme Róma felé fordul, mint-hogy a háború előtti utolsó órában Mussolininél várják a kezdeményezést a béke megmentése érdekében.

A Havas távirati iroda egyik újabb jelentése szerint a francia kormány rendelettel feloszlatta a francia kommunista pártot.

(London). A Reuter iroda Litvániából érkező jelentése szerint a litván kormány elhatározta, hogy semleges marad. E semlegesség megvédésére azonban megtette a szükséges katonai intézkedéseket. A kormány el van tökéltve arra, hogy függetlenségét minden körülmények között megvédi.

Pén'eken ratifikálja a Szovjettanács az orosz- német szerződést

(Riga. Rompress). Moszkvai jelentés szerint a szovjet legfelsőbb tanácsának ülése zavar

talánul folyik. A német—orosz szerződés ratifikálására pénteken kerül sor. Berlinbe nem

Molotov, hanem Potemkin fog utazni a ratifikációs okmányok kicserélése miatt.

Kétmillió ember áll fegyverben Lengyelországban

(Varsó. Rompress). A mozgósítási munkálatok Lengyelországban befejeződtek. A fegyverben levő katonák száma 1 millió 700 ezerre tehető, a régebben behívott katonai jellegű alakulatokat nem is számítva. A mozgósítási munkálatok normálisan folytak le.

A wolhiniai ukránok a behi-

vási parancsnak 95 százalékban tettek eleget. Egyedül a német kisebbséghez tartozók nem tettek kielégítő módon eleget a behívásnak.

Bulgária katonai intézkedései

(Szófia. Rompress). Boris

király hosszas kihallgatáson fogadta Daskaloff tábornokot, akivel együtt megvizsgálta a nemzetközi helyzetet s a szükségessé vált katonai intézkedéseket.

A belga király és Hollandia királynője öthatalmi értekezletet javasoltak

Lengyelország kedvezően fogadta a javaslatot

(Varsó). A Havas távirati iroda jelentése szerint a belga király és Hollandia királynője meggyeztek abban, hogy indítványoznak egy olyan esetleges nemzetközi értekezletet, amelyen Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország és Lengyelország közösen megoldást keresne a jelenlegi helyzetre. A holland kormány házigazdái valamint a fentemlített öt állam fővárosában lévő diplomáciai kirendeltsége ilyen ér-

telemben közléseket tett a hatalmak kormányainak. Hír szerint Franciaország a belga és holland uralkodók javaslataira kedvező választ ad.

(Varsó). A lengyel távirati iroda jelentése szerint a lengyel kormány válaszolt a belga király és holland királynő felhívására, amelyekben felajánlották jó szolgálataikat az elmentétek békés megoldása érdekében. A válaszban hivatkozott Moszicki elnöknek Roose-

vett elnök felhívására küldött táviratára és közli, hogy a közvetítésnek ezt a módját elvben elfogadják. A lengyel kormány helyesli a belga és holland uralkodók kezdeményezését. A francia és angol kormány hasonlóképpen kedvező választ adott a belga kormány ajánlatára, amellyel a békés megoldás érdekében felajánlja szolgálatait. A holland kormány közlése még nem érkezett meg.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

Román publicista szenzációs cikke az orosz-német megállapodásról

München bosszulta meg magát a moszkvai megállapodásban

(Priscus, a Facla nagyszerű tollu publicistája írta az alábbi cikket, melyet két folytatásban teljes terjedelmében közlünk.)

Ismét az elmúlt év augusztus-szeptemberének sötét napjait éljük. Az uccákon óráról-óra új különkiadások jelennek meg. A tömeg a szerkesztőségek előtt csoportosul és a hadügyminisztérium előtt várja a miniszterek érkezését. Az újságíróknak nincs egy percnyi pihenőjük. Mindenki a prófétát akarja hallani. De ki a próféta vajjon manapság?

Mint rendesen, a meglepetések monopoliuma ma is Hitleré. Abban a sakkjátékban, a melyet néhány év óta folytat Európával, mindeddig megőrizte a lépések kezdeményezését. Ellenfelei, Daladier és Chamberlain szövetkeztek,

hogyan megverjék. Eddig igen sok fontos figurát vesztek el a sakktábláról. Ezek a veszett figurák: a Rajnavidék demilitarizálása, Olaszország barátsága, Csehszlovákia léte. És most? Egy váratlan gesztus annak részéről akinek pedig minden gondolatát s lehetőségét aggódó szemmel vigyázták halomba döntötte minden tervüket, csatarendjüket és elgondolásukat. A kibicek, (ha ugyan léteznek ma még igazi kibicek, azaz érdektelenek) tapsolnak. Sportszerűen tapsolnak a mestervágáshoz, a játék főlényhez és azt kérdik: vajjon mi lehet titkos oka az egyik fél állandó sikerszériájának és a másik fél ezzel párhuzamos állandó kudarcainak. Hitler tehetségesebb? — Vagy jobban ismeri a politikai sakkjátékot, mint Chamberlain és Daladier?

tatlanul ellentétes rendszerek között.

Németország megnyerte a gyorsasági versenyt

A német diplomácia tagadhatatlan sikere annak a ténynek köszönhető, hogy a nemzeti érdekeket nem rendelte alá a szociális elgondolásoknak. „Salus republicae suprema lex” a köztársaság érdeke a legfőbb törvény, már pedig az ellenséges Oroszország a Birodalom körükerítését jelentti. Háboru esetén áttörhetetlen blokádot, légi szétzuást, megfojtást jelent. Ennél a kilátásnál jobb a megegyezés a gyűlölt marxizmussal néhány elvont elmélet feláldozása árán is. És így tette lehetővé Anglia habozása, hogy Németország megnyerjen egy gyorsasági versenyt. A moszkvai célhoz Ribbentrop érkezett elsőnek. És Stalin, a versenybíró, őt is kiáltotta ki győztesnek.

A győzelem nem Hitleré, hanem Staliné

De az igazi siker, mondják a világ közvéleményét ismertető sürgönyök, nem Hitler uré, hanem Stalin polgártársé. S valóban, Nem Stalin mondott le elveiről ebben a paktumban, hanem partnere. Nem Molotov ment Berlinbe, hanem Ribbentrop Moszkvába. Igen kevéssé győzelmes bevonulás volt ez. Sőt mi több, nem Stalin kopog, mint nem kíváncsú vendék Európa ajtaján, de egész Európa dőngeti hangosan a Kreml kapuját. Egy évvel ezelőtt, a müncheni napok után általában azt hitték, hogy Moszkvát sikerült kikapcsolni a nemzetközi politikából. Akkor éppen ezekre a

Oszi időnyre

szöveg maradványok

egész öltöny, kabát és kosztüm méretben is, valamint vastag nemű abrosz, törülköző, damaszt maradványok nagyon olcsó árban érkeztek

Steiner maradványok

Calea Victoriei 3. udvarban balra

hasábokon vontuk ezt kétsébe és azóta napról-napra lépésről lépésre a mi álláspontunk igazolódott be. Az 1938-ban kiküszöbölt 1939-ben éppen azok akarják visszaadni, akik annakidején tavaszi társaságban saját fejükre rakták glóriát. Szinte az ölükben viszik a székhez, amelyet egy évvel ezelőtti koncerten éppen ők húztak ki alóla. Mésok, akik kevésbé követelőzőek azt mondják neki: nézz a saját dolgaid után, tisztelt ur és ne avatkozz bele a másokéba. És Stalin ez utóbbiakra hallgatott.

Egy következtetést biztosan levonhatunk ebből: lehetetlen ség Európa életéből kizárni egy államot bármily bolsevista is legyen az, akármennyire szervezetlennek és zavarosnak szeretnék is látni, ha ez az állam 22 millió négyzetkilométerrel és 180 millió lakossal rendelkezik. Egy ilyen realitással szemben nem lehet vakol és süketnémet játszani. A struccot sem lehet utánozni. Az absztrakciók áldozataul sem eshetünk. A valóság mindig megbosszulja magát. Ime a bizonyíték: az orosz-német megnevezési szerződés. Más bizonyíték: a volt angol-francia-orosz tárgyalások, amelyeknek folytatása rendkívül nehézre vált és félbe is szakadtak. Még egy bizonyíték: az antikomintern paktum és Japán zsákkuccába jutása. Még tovább: a lengyelországi zavarkeltés, a német követelés és minden ami történik.... München tovább út.

(Folytatjuk.)

Hitler egész kezét nyújtotta, Daladier és Chamberlain csak egy-egy ujját

Az intelligencia az ilyen ügyekben bizonyára nem elhanyagolható faktor, de bármennyire is alábecsülje valaki ebben a tekintetben Hitler ellenfeleit, ez még nem magyarázhat meg mindent. Lehet, hogy a legutóbbi német diplomáciai siker mégis valami fényt vet erre a kérdésre. Ime egy rendszer és egy kormány, amely a kommunizmus elleni küzdelemből épített magának létalapot. Egy kormány, mely ennek a gondolatnak jegyében még ellenfeleit is magához csatolta. A müncheni kapituláció, mely egyszerre jelentette Csehszlovákia felosztását és Oroszország kizárását az európai koncertből, ennek a politikának sikerét jelentette. A Hitler-Mussolini kelet, anélkül, hogy nemzeti állásfoglalásukból egy jótányit is engedtek volna, magukhoz kapcsolták Chamberlaint és Daladit szociális elgondolásukban: a kommunizmus eltörlésében Európa térképéről. A cseh nemzet vezetői súlyos áldozatokat hozva hozzájárultak ehhez, hogy Európa békéje és a civilizáció jelenlegi alapjai meg ne semmisüljenek. Meg voltak győződve arról, hogy két-három vidék, amely nemzeti szempontból rengeteget jelent ugyan, mégsem éri meg hogy feláldozzák érte az európai békét és a fennálló rendszert.

De ime, az antikommunizmusnak ugyanazon rendszere és ugyanazon bajnoka, eldobva egész ideológiai felszerelését, baráti és totális kezét nyújt esküdt ellenségének. Ez alkalommal az általa képviselt racionalizmus nevében nyújt kezét, nem pedig az általa védett rendszer nevében. Önként

és keztyű nélkül nyújtja ott, Daladier és Chamberlain óvatos és tartózkodó kezei között, akik ugyan maguk is jelen vannak Moszkvában, de tulsók sóhajtozás közepette jelentek meg, egyre habozva: egész kezünket adjuk? adjuk csak a felét? vagy csak egy ujját, esetleg egy ujjpercet?

Adjuk amugy szárazon vagy zsirozzuk be, hogy jobban csusszók? Ezek között a kezek között Hitler keze feltétlenül beférkőzhetett Stalin elvtárs proletárkezeibe. S bizonyos, hogy a jelen pillanatban a fasizta, náci és bolsevista sajtó már finom és misztikus és népszerű hasonlóságokat talál, amelyek megkönnyítik a két rendszer közeledését, a tegnap még összehozha-

A légügyi és tengerészeti minisztérium közleménye

(Bucuresti). A légügyi és tengerészeti minisztérium a következő állásokra hirdet pályázatot:

Segédmeteorológusi állásra havi 6.950 lei fizetéssel; 16 segédmegfigyelői állásra havi 3.650 lei fizetéssel; 4 másodosztályú szikratávírdász állásra havi 3.651 lei fizetéssel; ezekre az állásokra csakis olyan férfiak pályázhatnak, akik nem idősebbek 40 évesnél, teljesen egészségesek és megvan az alább jelzett megfelelő végzettségük:

A segédmeteorológusoknak fizika-kémia, szántan, természetrajz, vagy földrajzi tanári

diplomával, műegyetemi vagy gazdasági akadémiai végzettséggel kell rendelkezniük. A segédmegfigyelőknek érettségi bizonyítvánnyal vagy más hasonló fokú iskolai abszolváló bizonyítvánnyal kell rendelkezniük. A szikratávírdászoknál két középiskolai osztály és a szikratávírdász tanfolyam elvégzése szükséges. A jelölteknek versenyvizsgát kell tenniük, amely szeptember 5-én kezdődik. A jelölteknek szeptember 2-ig kell kérésüket a légügyi és tengerészetiügyi minisztériumhoz beküldeniük. A kérvényekhez a következő bizonyítványokat kell csatolni: 1.

Születési bizonyítvány. 2. Iskolai végzettségi bizonyítvány. 3. Állampolgársági bizonyítvány. 4. Büntetlenégi bizonyítvány. 5. Katonai szolgálat letöltéséről szóló bizonyítvány. 6. Orvosi bizonyítvány. 7. Nyilatkozat, hogy a pályázó milyen idegen nyelveket beszél. 8. Másodosztályú szikratávírdász bizonyítvány.

Lapkihordót, lehetőleg gyakorlottat bevezetett helyre az esti órákra felveszünk fix fizetéssel és mellék jövedelemmel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Román publicista szenzációs cikke az orosz-német megállapodásról

München bosszulta meg magát a moszkvai megállapodásban

(Priscus, a Facia nagyszerű tollu publicistája írta az alábbi cikket, melyet két folytatásban teljes terjedelmében közlünk.)

Ismét az elmúlt év augusztus-szeptemberének sötét napjait éljük. Az uccákon óráról-óra új különkiadások jelennek meg. A tömeg a szerkesztőségek előtt csoportosul és a hadügyminisztérium előtt várja a miniszterek érkezését. Az újságíróknak nincs egy percnyi pihenőjük. Mindenki a prófétát akarja hallani. De ki a próféta vajjon manapság?

Mint rendszeren, a meglepetések monopoliuma ma is Hitleré. Abban a sakkjátékban, a melyet néhány év óta folytat Európával, mindeddig megőrizte a lépések kezdeményezését. Ellenfelei, Daladier és Chamberlain szövetkeztek,

hogyan megverjék. Eddig igen sok fontos figurát vesztek el a sakktábláról. Ezek a veszett figurák: a Rajnavidék demilitarizálása, Olaszország barátsága, Csehszlovákia léte. És most? Egy váratlan gesztus annak részéről akinek pedig minden gondolatát s lehetőségét aggodó szemmel vigyázták halomba döntötte minden tervüket, csatarendjüket és elgondolásukat. A kibicek, (ha ugyan léteznek ma még igazi kibicek, azaz érdektelenek) tapsolnak. Sportszerűen tapsolnak a mestervágáshoz, a játék főlényhez és azt kérdik: vajjon mi lehet titkos oka az egyik fél állandó sikerszériájának és a másik fél ezzel párhuzamos állandó kudarcaiának. Hitler tehetségesebb? — Vagy jobban ismeri a politikai sakkjátékot, mint Chamberlain és Daladier?

tatlanul ellentétes rendszerek között.

Németország megnyerte a gyorsasági versenyt

A német diplomácia tagadhatatlan sikere annak a ténynek köszönhető, hogy a nemzeti érdekeket nem rendelte alá a szociális elgondolásoknak. „Salus republicae suprema lex” a köztársaság érdeke a legfőbb törvény, már pedig az ellenséges Oroszország a Birodalom körükerítését jelent. Háboru esetén áttörhetetlen blokádot, légi szétzúrást, megfojtást jelent. Ennél a kilátásnál jobb a megegyezés a gyűlölt marxizmussal néhány elvont elmélet feláldozása árán is. És így tette lehetővé Anglia habozása, hogy Németország megnyerjen egy gyorsasági versenyt. A moszkvai célhoz Ribbentrop érkezett elsőnek. És Stalin, a versenybíró, őt is kiáltotta ki győztesnek.

A győzelem nem Hitleré, hanem Staliné

De az igazi siker, mondják a világ közvéleményét ismertető sürgönyök, nem Hitler uré, hanem Stalin polgártársé. S valóban, Nem Stalin mondott le elveiről ebben a paktumban, hanem partnere. Nem Molotov ment Berlinbe, hanem Ribbentrop Moszkvába. Igen kevésbé győzelmes bevonulás volt ez. Sőt mi több, nem Stalin kopog, mint nem kíváncsi vendék Európa ajtaján, de egész Európa dőngeti hangosan a Kreml kapuját. Egy évvel ezelőtt, a müncheni napok után általában azt hitték, hogy Moszkvát sikerült kikapcsolni a nemzetközi politikából. Akkor éppen ezekre a

Oszi időnyre

szöveg maradványok

egész öltöny, kabát és kosztüm méretben is, valamint vastag nemű abrosz, törülköző, damaszt maradványok nagyon olcsó árban érkeztek

Steiner maradványok

Calea Victoriei 3. udvarban balra

hasábokon vontuk ezt kétszer be és azóta napról-napra lépésről lépésre a mi álláspontunk igazolódott be. Az 1938-ban kiküszöböltet 1939-ben éppen azok akarják visszaadni, akik annakidején tavaszi társaságban saját fejükre rakták glóriát. Szinte az ölükben viszik ahoz a székhöz, amelyet egy évvel ezelőtti koncerten éppen ők húztak ki alóla. — Mások, akik kevésbé követelőzőek azt mondják neki: nézz a saját dolgaid után, tisztelt ur és ne avatkozz bele a másokéba. És Stalin ez utóbbiakra hallgatott.

Egy következtetést biztosan levonhatunk ebből: lehetetlen ség Európa életéből kizárni egy államot bármily bolsevista is legyen az, akármennyire szervezetlennek és zavarosnak szeretnék is látni, ha ez az állam 22 millió négyzetkilométerrel és 180 millió lakossal rendelkezik. Egy ilyen realitással szemben nem lehet vakol és süketnémet játszani. A struccot sem lehet utánozni. Az absztrakciók áldozataul sem eshetünk. A valóság mindig megbosszulja magát. Ime a bizonyíték: az orosz-német megnevezési szerződés. Más bizonyíték: a volt angol-francia-orosz tárgyalások, amelyeknek folytatása rendkívül nehézzé vált és félbe is szakadtak. Még egy bizonyíték: az antikomintern paktum és Japán zsákutcába jutása. Még tovább: a lengyelországi zavarkeltés, a német követelés és minden ami történik.... München tovább út.

(Folytatjuk.)

Hitler egész kezét nyújtotta, Daladier és Chamberlain csak egy-egy ujját

Az intelligencia az ilyen ügyekben bizonyára nem elhanyagolható faktor, de bármennyire is alábecsülje valaki ebben a tekintetben Hitler ellenfeleit, ez még nem magyarázhat meg mindent. Lehet, hogy a legutóbbi német diplomáciai siker mégis valami fényt vet erre a kérdésre. Ime egy rendszer és egy kormány, amely a kommunizmus elleni küzdelemből épített magának létalapot. Egy kormány, mely ennek a gondolatnak jegyében még ellenfeleit is magához csatolta. A müncheni kapituláció, mely egyszerre jelentette Csehszlovákia felosztását és Oroszország kizárását az európai koncentrból, ennek a politikának sikerét jelentette. A Hitler-Mussolini kettős, anélkül, hogy nemzeti állásfoglalásukból egy jótányit is engedtek volna, magukhoz kapcsolták Chamberlaint és Daladit szociális elgondolásukban: a kommunizmus eltörlésében Európa térképéről. A cseh nemzet vezetői súlyos áldozatokat hozva hozzájárultak ehhez, hogy Európa békéje és a civilizáció jelenlegi alapjai meg ne semmisüljenek. Meg voltak győződve arról, hogy két-három vidék, amely nemzeti szempontból rengeteget jelent ugyan, mégsem éri meg hogy feláldozzák érte az európai békét és a fennálló rendszert.

De ime, az antikommunizmusnak ugyanazon rendszere és ugyanazon bajnoka, eldobva egész ideológiai felszerelését, baráti és totális kezét nyújt esküdt ellenségének. Ez alkalommal az általa képviselt racionalizmus nevében nyújt kezét, nem pedig az általa védett rendszer nevében. Önként

és keztyű nélkül nyújtja ott, Daladier és Chamberlain óvatos és tartózkodó kezei között, akik ugyan maguk is jelen vannak Moszkvában, de tulsók sóhajtozás közepette jelentek meg, egyre habozva: egész kezünket adjuk? adjuk csak a felét? vagy csak egy ujját, esetleg egy ujjpercet?

Adjuk amugy szárazon vagy zsirozzuk be, hogy jobban csusszók? Ezek között a kezek között Hitler keze feltétlenül beférkőzhetett Stalin elvtárs proletárkezeibe. S bizonyos, hogy a jelen pillanatban a fasizta, náciista és bolsevista sajtó már finom és misztikus és népszerű hasonlóságokat talál, amelyek megkönnyítik a két rendszer közeledését, a tegnap még összehozha-

A légügyi és tengerészeti minisztérium közleménye

(Bucuresti). A légügyi és tengerészeti minisztérium a következő állásokra hirdet pályázatot:

Segédmeteorológusi állásra havi 6.950 lei fizetéssel; 16 segédmegfigyelői állásra havi 3.650 lei fizetéssel; 4 másodosztályú szikratávírdász állásra havi 3.651 lei fizetéssel; ezekre az állásokra csakis olyan férfiak pályázhatnak, akik nem idősebbek 40 évesnél, teljesen egészségesek és megvan az alább jelzett megfelelő végzettségük:

A segédmeteorológusoknak fizika-kémia, szántan, természetrajz, vagy földrajzi tanári

diplomával, műegyetemi vagy gazdasági akadémiai végzettséggel kell rendelkezniük. A segédmegfigyelőknek érettségi bizonyítvánnyal vagy más hasonlófokú iskolai abszolváló bizonyítvánnyal kell rendelkezniük. A szikratávírdászoknál két középiskolai osztály és a szikratávírdász tanfolyam elvégzése szükséges. A jelölteknek versenyvizsgát kell tenniük, amely szeptember 5-én kezdődik. A jelölteknek szeptember 2-ig kell kérésüket a légügyi és tengerészetiügyi minisztériumhoz beküldeniük. A kérvényekhez a következő bizonyítványokat kell csatolni: 1.

Születési bizonyítvány. 2. Iskolai végzettségi bizonyítvány. 3. Állampolgársági bizonyítvány. 4. Büntetlenlenségi bizonyítvány. 5. Katonai szolgálat letöltéséről szóló bizonyítvány. 6. Orvosi bizonyítvány. 7. Nyilatkozat, hogy a pályázó milyen idegen nyelveket beszél. 8. Másodosztályú szikratávírdász bizonyítvány.

Lapkihordót, lehetőleg gyarkorítottat bevezetett helyre az esti órákra felveszünk fix-fizetéssel és mellék jövedelemmel. Jelentkezni a kiadónivatalban.

Akik Európát megindították a lejtőn...

Von Papen, Molotov és Ribbentrop portréi egy kortárs tükrében

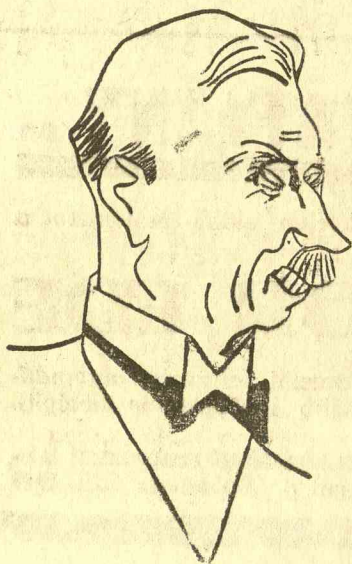
Néhány nap óta kizárólag a nemzetközi helyzet foglalkoztatja a nagyközönséget és ez tölti meg a lapok hasábjait. Az igazán szenzációs híreket lélekzetvisszafojtva olvassa a közönség.

De nemcsak a politikai eseményeket követik nagy érdeklődéssel, hanem az államférfiak szavait és mozdulatait is, akiknek kezei ma az emberiség sorsát intézik.

A diplomáciai mozgalmak előterében ma három politikus áll. Három — különben régóta ismert — politikus, akik elsőrendű szerepet játszottak a német—orsz. támadást kizáró egyezmény megkötésében. Ezek: von Papen, aki egyengette a német—orsz. közeledés útját, Viaceslav Molotov, aki a szovjet-kormány nevében aláírta a támadást kizáró egyezményt és von Ribbentrop, aki Moszkvába utazott, hogy a birodalom nevében aláírja az egyezményt.

Von Papen

Von Papen akcióiról, küldetéseiről, személyiségének jellegzetességéről sokat írtak már a lapok. Von Papen a német birodalmi hadseregben kezdte karrierjét. Családjának francia eredetű ága is van. Mikor a háború 1914-ben kitört, Papen Németország katonai attaséja volt Washingtonban. A háború első éveiben — míg az Egyesült Államok semleges maradt — Papen irányította az antant hatalmaknak szállító hadiipar elleni szabotázs mozgalmat. —

Ügynökeinek több hajót sikerült felgyújtani.

Amikor kényszerítették, hogy hagyja el az Egyesült Államok területét, visszatért hazájába, ahol egy ideig a feladás homálya borult rá, 1924-ben képviselővé választották és a birodalmi gyűlésben a középpártihoz tartozott, amely

„német katolikus párt” néven működött. Ez a párt akkor a szocialista párt mellett részt vett a kormányzásban.

Mint képviselő nem tűntette ki magát különösebb sikerű beszédekkel, vagy a Weimari Köztársaság képviselőházának törvényhozási munkájában.

Papen csak 1932-ben kerül az első vonalba és ekkor kezd a személyével foglalkozni a külföldi sajtó is. Ekkor Hindenburg ki akarta szorítani a porosz kormányból a szociáldemokratákat és elhatározta, hogy Brüning helyére más kancellárt nevez ki. Az „Urak Klubjának” támogatásával von Papen lesz a kancellár. De a pártok közt dülő harcok, — különösen a szociáldemokrata ellenzék — néhány hónap múlva lemondásra kényszerítik. És csak most kezdődnek meg von Papen politikai játéka. A kulisszák mögött nemzeti front összetömörítésén dolgozik és sikerül is a nemzeti szocialista (Hitler), a német nemzeti (Hugenberg) és az acélszakosok (Sedtle) pártját egyesíteni.

A fáradhatatlan Papennek sikerül Hindenburg marsall ellenállását megtörni. Az új kormány kancellárja Hitler, helyettes kancellár: Papen. — Von Papen ebben a minőségében két utazást tesz Olaszországban és egyengeti a későbbi német—olasz szövetség útját.

1934-ben Papen bécsi nagykövete lesz, ahol szintén eredményesen dolgozott. Néhány év múlva bekövetkezett az Anschluss...

Később, mint Németország ankarai nagykövete élénk diplomáciai aktivitást fejtett ki. Az angol—török szerződés megkötésekor elhagyta Ankarát és csak most tért vissza. Papen Ankarában előkészítette

a német—szovjet meg egyezést, amely most a szerződés aláírásával ért véget.

Viaceslav Molotov

Molotov a népbiztosok tanácsának elnöke és április — Litvinov lemondása — óta külügyminiszter. Az igazi neve Viaceslav Skriabin.

Szegény orosz család sarja, már kora gyermekkorától súlyos nehézségekkel kellett megküzdenie. Nehezen kereste meg a kenyerét és hamarosan csatlakozott a forradalmi mozgalmakhoz. 16 éves korában belép egy szocialista pártba. Törvényellenes működése miatt súlyos büntetést kap és Szibériába száműzik. Miután kiszabadult, beiratkozott a

pétervári politechnikai főiskolára. Tovább folytatja földalatti működését és ekkor ismerkedett meg Stalinnal, aki akkor Georgiában működött. A forradalom után mint Stalin munkatársa — a kommunista párt titkára lett.

1926-ban a népbiztosok tanácsának tagja lesz, 1930-ban pedig Rikov helyett a népbiztosok tanácsának elnökévé választják. Stalin közvetlen munkatársa, képviselő, a legfelsőbb szovjetben a politbiro tagja és április óta külügyminiszter. Ebben a mino-

ségében ő vezette szovjet részről a támadást kizáró egyezményre vonatkozó tárgyalásokat és ő írta alá a megemlékezési szerződés okmányát is.

Von Ribbentrop

A német külügyminiszter katonatiszt fia. Karrierje kezdetén szintén katonatiszt volt.

Miután kilépett a hadsereg kötelékéből, egy ideig látható

rkonszenzvet táplált a szociáldemokrata mozgalmak iránt.

Később felhagyott a politikával és üzlettel kezdett foglalkozni. Ekkor, mint a német kereskedelmi terjeszkedés egyik legkitűnőbb szervező tehetsége tűnt ki. Sokat utazik és hosszasan tartózkodik Angliában, Franciaországban, az Egyesült Államokban. Igen jól ismeri ezeket az államokat.

Miután a nemzeti szocialista eszmét magáévá tette, rövidesen Hitler legbizalmasabb tanácsadója lett — külpolitikai kérdésekben.

A nemzeti szocialista párt uralomra jutása után, néhány igen fontos diplomáciai küldetésben vesz részt, mint Hitler speciális kiküldöttje. Így hol Rómában, hol Párisban, hol Londonban jár.

1935-ben londoni nagykövete lett, 1937-ben pedig Neurath báró helyett külügyminiszter.

Mint Hitler bizalmas munkatársa, Moszkvában Ribbentrop írta alá Németország részéről a támadást kizáró egyezményt.

Elhalasztották Chaplin új filmjének forgatását

A feszült nemzetközi helyzet miatt abbahagyták a diktátor-gunyoló film forgatását

A New-York Times művészeti rovatából:

„Az egész világ feszült érdeklődéssel várta Charlie Chaplin legújabb filmjét, amelynek tartalma politikai tendenciájú. Chaplin ebben az új filmjében a diktatúrákkal foglalkozik s azoknak gyenge

oldalait mutatja be. Filmkörüben most nagy feltűnést keltett, hogy a film felvételeit, amiknek elkezdését október hónapra tervezték, elhalasztották. Charlie Chaplin az újságírók előtt kijelentette, hogy a jelenlegi külpolitikai helyzet rendkívül feszült és ez

idő nem alkalmas arra, hogy a dolgok karikírozásával, a diktatúrák és a demokratizmus közötti ellentéteket még jobban kiélezzék. A film szereplő valószínűleg a fegyverek vesznek át s ahol a fegyverek megszólalnak, ott a művészeknek el kell hallgatniuk...”

A Mezőgazdasági Kamara jelentése Biharmegye terméséről

Mínőségileg jó, mennyiségileg közepes volt az idei hozam

(Nagyvárad.) A Mezőgazdasági Kamara az őszi közeledtével kimutatást készített az idei termés és a termés kilátásokról. Tekintve, hogy a termények egy részét már betakarították, a többi pedig közel áll a betakarításhoz — nagyjában — pontos képet lehet kapni az idei helyzetről.

A kimutatás szerint az idén nem dicsekedhetünk különösebben kiváló eredménnyel. Az időjárás nem kedvezett túlságosan sem a gabonaművekben, sem gyümölcs, sem szőlőben nincs — ugynevezett — jó termés. Azonban túlságosan rossz termésről sem lehet beszélni, — mert ha elemi károk voltak is, nem jelentékeny mértékben.

A múlt hónap közepén így jég eső pusztított Margitta környékén, de ez is csak jelentéktelen kárt okozott a szőlőkben.

A gabonaműveknél egyes vidéken üszök lépett fel, a szőlőben pedig helyenként az aszódás tett kárt.

A hektáronkénti átlagtermés

A termés mennyiségéről számokban kifejezve is pontos tájékoztatást nyújt a kimutatás. A vármegyében hektáronként átlagosan a következő mennyiség termett: őszi buza hektáronként 1200 kg. 70—80 kg. fajsúlyu. Tavasz buza hektáronként 1000 kg., 68—75 kg. fajsúlyu. Őszi rozs nincs. Tavasz rozs hektáronként 1300 kg. 62—72 kg. fajsúlyu. Árpa hektáronként 900 kg. 60 kg. fajsúlyu. Zab hektáronként 800 kg. 48—52 kg. fajsúlyu.

1200 kg. kukorica termett hektáronként

Tájékoztatást nyújt a kimutatás a termés kilátásokról is. Így a tengeri termés a jelek szerint kielégítő, termés kilátás hektáronként 1200 kg. Bab termés szintén kielégítő termés kilátás hektáronként 800 kg. Burgonya termés jó. Kilátás hektáronként 15.000 kg. Hagyma termés jó. Kilátás 10.000 kg. Káposzta termés kielégítő, kilátás 12.000 kg. Cékla termés kielégítő, kilátás 18.000 kg. Napraforgó termés jó. Kilátás 1400 kg.

Mezei munkák állása

A mezei munkák állását illetően megjegyzi a kimutatás, hogy a munkálatok teljesen befejeződtek. Még három, négy napi munka van hátra. A tavaszi vetés alá az ugarolás sejtén folyik.

helyzetét jónak
gazdasági Ka-

mara. A legelők a június és júliusi szárazság miatt, a réteken és völgyekben elégtelenek. A hegyi legelők elég nedvességet kaptak és — kielégítőek.

Közepes gyümölcstermés

Az idén a gyümölcs termés is csak közepes volt. A hozam megfelelő lett volna, azonban a hernyó és a jég nagy pusztítást vittek végbe. Számszerűen kifejezve a gyümölcs hozam fánként a következő:

Alma 25—50 kg., körte 50—

80 kg., birsalma 5—15 kg., dió 50—100 kg., barack 10—25 kg.

A szőlő termés viszont közepes lesz. A szőlőkben a tavaszi rossz időjárás, a fagy, lisztharmat és peronoszpóra gyengítette a kilátásokat. A várható szőlő termés hektáronként: direkt termés 15—20 hektoliter, olított tőke 25—28 hektoliter, és szőlő 20—25 hektoliter.

Munkabérek, terményárak

A kimutatást néhány anyagi természetű kimutatás teszi tel-

jessé. A mezei munkabérek az idén a következők voltak: férfi napszám 60—100 lei, női 50—80 lei, gyermek 40—60 lei. Igával 200—300 lei.

Az árak a Mezőgazdasági Kamara kimutatása szerint — mázsánként — a következőképpen alakultak: buza 420—460 lei, rozs 370—390, árpa 370—390, zab 380—400, tengeri 400—420, széna 150 lei.

Bab (kilónként) 8—12 lei, borsó 6—7 lei, hagyma 3—3.50 lei, napraforgó 5 lei, paradicsom 3 lei.

A gyümölcs pedig: alma 8—10 lei, körte 10—14 lei, szőlő 12—16 lei.

A kimutatás „rövid” és hivatalos jellegű. Az érdekelteknek azonban sokat mond. (t.)

Eladó a sárospataki Rákóczi-var

Móricz Zsigmond azt tanácsolja, hogy a pataki kollégium vásárolja meg mintaiskola számára

(Budapest). Az évszázadok óta idegen kézben levő sárospataki Rákóczi vár új tulajdonost keres. Móricz Zsigmond, az egykori pataki diák, azt ajánlja, hogy a pataki kollégium vásárolja meg a Rákóczi várat, vegye vissza nemzeti tulajdonba s ott rendezzen be mintaiskolát, magyar kulturintézményeket. Régi adósságát törlesztené vele a nemzet, amelytől a bécsi udvar valósággal elrabolta Rákóczinak ezt a

félszékét és idegen főuraknak ajándékozta, hűséges jutalomként. Nem jó visszagondolni rá — emlékezik Móricz Zsigmond, — hogy ez a világ a kollégium félezernyi diákja számára mindig tabu volt: megközelíthetetlen, megérthetetlen és német. A hideg borzongás futott végig a diákokon, amint meglátták a pofaszakállas cseh osztrák lakájokat, akik vizslaszemekkel őrizték a nagyuri parfümtől illatos várparkot.

A magyarságnak most már vissza kell vennie jogos tulajdonába: vérben és szellemben igazi magyarok erősítésére.

A sárospataki Rákóczi vár még egy gyönyörű hagyományt őriz: a katolikus magyar nagyúr, Rákóczi itt adott hajlékot a hazátlanra vált cseh pedagógusnak, Jan Amos Komenskynak, aki Sárospatakon írta meg korszakos munkáját, az „Orbis pictus”-t.

A cseh fürdők helyzete megdőbbentő adatok tükrében

Az elmúlt évben mindössze 2042 vendég kereste fel Karlsbadot, míg a többi fürdők ilyen eredményt sem értek el

Prágából jelenti: a Reuter:

„A cseh és morva fürdők teljesen tönkrementek. Karlsbad, Marienbad, Franzensbad, mint ismeretes, évtizedek óta az idegenforgalomból éltek és tartották fenn magukat. Nagy százalékban keresték fel ezeket a fürdőhelyeket a zsidó vendégek. A fürdő törzsközsége Angliából, Amerikából, Lengyelországból, Romániából és Magyarországról jött. Már 1938-ban éreztette magát a háborús veszély, ami rendkívül kedvezőtlen kihatással volt a fürdők életére. 1939-ben a helyzet kissé megváltozott. A különböző német társadalmi szervezetek, a Hitler-iffuság tódult a fürdők felé, azonban a fürdők bevétele mindezek ellenére nagyot csökkent.

Az egyik karlsbadi fürdőlap

statisztikát készített, amelynek adatai megdőbbentők. 1939 július 31-ig mindössze 2042 vendég érkezett Karlsbadba. Sokkal kevesebb, mint amennyi azelőtt hetente kereste fel ezt a világhírű fürdőhelyet. Régebben a fürdőorvosok 1000 román és mintegy 500 magyar vendéget kezeltek. Ma Romániából mindössze 250, míg Magyarországról 197 vendég érkezett. Az Egyesült Államokból mindössze 94 vendég jelentette be magát. A legjobb szezonban Amerikából nem kevesebb, mint 2000 vendég érkezett. És hol vannak ma az angolok, délamerikaiak, franciák, skandinávok? Teljesen eltűntek.

A nagy szállodák a kis forgalom ellenére is kénytelenek nyitva tartani. Ugyanigy üresek azok az üzletek, amelyek

ben hajcsattól kezdve a legdrágább briliáns ékszerig mindent lehetett kapni. Súlyossá tette a fürdők helyzetét idegenforgalom szempontjából még az is, hogy az utóbbi időben az ellátás nem volt a legkifogástalanabb. A fürdők éttermeinek állapotjáról túlszűrően hiányzott a vaj, tej, hus és más olyan élelmicikk, amihez a külföldiek annyira hozzá vannak szokva...

Intelligens jómodoru ügyneknek szép jövővelmet biztosítunk helyi foglalkozással. —
Cím a kiadóban. 1126

Stanio-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Pápa Mihai Viteazul 4.

Olaszországban leállították a magánautókat és korlátozták a husfogyasztást

(Róma.) Az olasz lapok feszült várakozással néznek az események elé. A tartózkodó magatartást megerősíti Chamberlain miniszterelnök tegnap délutáni beszéde is. A várakozási állapotot Olaszország fontos intézkedésekre használja fel.

A benzinkészlet konzerválása érdekében elrendelték, hogy a magánkocsik forgalma szeptember 3-án leáll és csak azok a kocsik közlekedhetnek, amelyeknek erre a hadvezetéstől külön engedélyük van. Mától kezdve a nyilvános éttermek csak egy fál hus, vagy hal ételt szolgálhatnak fel.

A Lavoro Fascista szerint Olaszország nyugodt magatartása nem jelenti azt, mintha Olaszország nem volna tisztában a helyzet súlyosságával és a veszéllyel. Ezért felhívást bocsát ki a lakossághoz, hogy mindazok, akiknek nem kell feltétlenül Rómában tartózkodni, jól teszik, ha családjaikkal együtt elhagyják a fővárost. Ilyen értelemben irnak a többi lapok is.

(Róma.) Az olasz napilapok holnaptól kezdve, legfeljebb tíz oldal terjedelemben jelehetnek meg.

Olaszország súlyt helyez a lakosság nyugalmára és higadtságára és lépéseket tesz, hogy ne izgassák a lakosságot. Két római és egy torinói lapot amelyeknek riasztó hírei alkalmasak lettek volna a lakosság nyugalmának megzavarására, — elkoboztak.

A Giornale D'Italia című lapban Virginio Gayda megállapítja, hogy a diplomáciai akciók után szűk lehetőségeket hagytak hátra a további tárgyalásokra. Ezekben a tárgyalásokban Olaszország és élénken részvesz. Olaszország tárgyalásait — írja Gayda — egyes francia lapok tévesen magyarították. Az egyik lap azt írta, hogy Mussolini ismét kezébe vette az olasz külpolitika irányítását. Mussolini — mindig személyesen irányította az olasz külpolitikát. Hasonlóképpen helytelen az

a beállítás is, amely szerint Olaszország békevágya gyengeségből ered, Olaszország — Gayda szerint — nem azért dolgozik a békéért, mert gyenge, hanem békevágyában a civilizáció és az igazságosság iránti szeretet vezérli.

Igy, vagy úgy, dönteni kell -- írja a Völkischer Beobachter

(Berlin.) D. N. B. A német sajtó általában a mai napra várja a döntést, a háború és béke kérdésében. A Völkischer

Beobachter „Igy vagy úgy” címen cikket közöl, amelyben azt írja, hogy a Führer már nem vár tovább. Ha békés esz közölkkel nem megy, úgy a német kard veszi át a döntő szerepet.

A Berliner Börsenzeitung összehasonlítás tesz az 1914. előtti francia törekvésekkel, amelyek Elzász-Lotharingiát célozták és a jelenlegi német törekvés között, amelynek célja Danzig s a korridor. Ha igazságos összehasonlítást teszünk — írja a lap, — úgy nyilvánvaló, hogy a két törekvés között lényegbevágó különbség

áll fenn a németek javára. — Franciaországnak tehát meg kell értenie a németek jogos követelését. A történelem be fogja bizonyítani, hogy korunknak ebben a nagy perében Németországnak igaza volt — fejezi be cikkét a lap.

(Frankfurt.) A Frankfurter Zeitung a következőket írja: Bármit is vitt Henderson Londonba, mint német feltételt, indítványt, vagy követelést, bármennyire is szélesedett a tárgyalási kör, Angliának annál gondosabban kell tanulmányoznia a kérdést. Amennyiben azt hiszik, hogy Angliának és Franciaországnak Lengyelországgal kötött szerződése azt jelenti, hogy nincs módjukban Lengyelországtól Németország jogos igényeinek ki elégítését kérni, akkor felesleges minden beszéd.

Nagyvárad városa elrendelte a patkányirtást

Minden ház és üzlettulajdonost köteleznek arra, hogy harminc nap alatt pusztítsa ki a patkányokat

(Nagyvárad.) Néhány héttel ezelőtt több cikkben hívtuk fel a polgármesteri hivatal figyelmét a nagyvárad patkány veszedelmére és patkányirtás elrendelését sürgettük.

Cikkünk nyomán Chirila Augustin főpolgármester megkereste az egészségügyi tanácsot, amely legutóbbi ülésén foglalkozott a kérdéssel. Az egészségügyi tanács megállapította, hogy megfelelő anyagi alap nem áll rendelkezésre, hogy a város maga rendezzen patkányirtást. Mellőzik a patkányirtás bérbeadását is, ellenben

minden háztulajdonost, gyár

és iparvállalat tulajdonost, élelmiszer üzletet és egyéb tulajdonost köteleznek, hogy 30 napon belül rendezzen patkányirtást a főállatorvosi hivatal útmutatásai szerint.

A rendelet ellen vétők szigorú büntetésben részesülnek.

Az ingatlan adásvételi és bérleti szerződésekhez kérni kell a Miniszterium jóváhagyását

A nagyvárad Háztulajdonosok tájékoztatója

A katonai zónák felállításáról szóló törvény és végrehajtási utasítás rendelkezései szerint a katonai zónák területén megkötött ingatlan adásvételi és bérleti szerződések csak akkor érvényesek, ha ezeket a szerződéseket a Nemzetvédelmi és Légügyi miniszterek jóváhagyták.

Az ilyen szerződéseket tehát a most említett miniszteriumokhoz kell jóváhagyás végett felterjeszteni.

Ismertve azokat a nehézségeket, amelyek a bérleti szerződés jóváhagyásával kapcsolatban felmerülhetnek, és amelyek ekként a lakások eddigi szabad forgalmát megnehezítik, a polgármesteri hivatalhoz fordultunk a részletes utasítások megszerzése és a jóváhagyás kiszeközlésének megkönnyítése végett.

A polgármesteri hivatal ismételt eljárásainak folytán minden irányban tájékozódott is, de mert eddig a kért felvilágosításokat meg nem kaptuk,

szükségesnek tartjuk felhívni az összes háztulajdonosok figyelmét arra, hogy megkötendő adásvételi és bérleti szerződéseiket nevezett Miniszteriumokhoz terjesszék fel jóváhagyás végett.

Személyazonosági igazolványok jelentkezési sorrendje Nagyváradon

Nagyvárad városában való szabad közlekedéshez minden 16 éven felüli, mindkét nembeli polgárok kötelesek a népesedési hivatal által kiállított fényképes igazolványt magukkal hordani.

Ezen igazolvány kiváltásáért mindenki személyesen köteles megjelenni, a következő iratokat hozva magával:

1. Ingatlankönyvet, vagy a
2. számu fisát ebből a könyvből.
2. Két fehér alapon, igazolványformátumu fényképet.

gyás végett.

A kérvényt ezen miniszteriumok jogügyi osztályához kell intézni. el Fel kell tüntetni benne a szerződő fél nevét és a szerződés feltételeit. Leghelyesebb, ha becsatolják a szerződés egyszerű másolatát, mely minden tekintetben tájékoztatást nyújt.

További felvilágosítást tagjaink irodánkban díjmentesen nyerhetnek.

A Háztulajdonosok Szövetsége ügyv. Elnöksége

3. Allampolgársági bizonyítványt.

4. Születési bizonyítványt.

5. Házaságlevelet.

A jelentkezések időpontját a rendőrség a következőkben állapította meg:

C—D augusztus 31, szeptember 1 és 2. E—F szeptember 4, 5 és 6. G—H szeptember 7, 8, 9. I—J—K szeptember 11, 12, 13. L—M szeptember 14, 15 és 16. N—O szeptember 18, 19 és 20. P—R szeptember 21, 22 és 23. S—Sz—T szeptember 25, 26 és 27. U—V—W—X Y és Z szeptember 29 és 30.

Azok, akiknek feltétlenül sürgős szükségük van igazolványra, nevüktől függetlenül, bármely nap jelentkezhetnek. Eugen Clonja, chestor.

Katonai LIVRET könyvecskék

ismét kaphatók a Pásztor Ede cégnél Oradea, Piața M. Viteazul 4. sz. Telefon 2900.

FIGYELŐ

Mít jelent a japán kormány lemondása

(gy.) A japán kormányváltás csak egyik jelensége annak a folyamatnak, amely a világ politikájában az orosz-német szerződés után megindult. Ne gondoljunk azonban arra, hogy az új japán kormány, mely ha erről beszélni egyáltalán lehet, szovjetellenesebb az eddigi szovjetellenes kormánynál, most békéért fog könyörögni vagy csak egy lépést tesz a békéért a kínai vagy a szovjet kormány felé. Nem, erről szó sincsen. Az új kormány, mint ilyenkor lenni szokott, a nemzeti gondolat és a kartellérdek összehangolásán fog gondolkozni nagy szakvakkal persze, de még inkább oroszellenes élel, mint valaha. A kérdés leszögezése azért fontos, hogy meglássuk: az orosz kormány a német-orosz szerződéssel nem leszerelni, hanem inkább kiélezni akarta a szovjetellenes elvi kampányt azokban az államokban, melyeknek kormányformája a látszat szerint a szovjetellenességre támaszkodott.

Az új japán kormány teljes szélsőségében szovjetellenes

Hencserek

állandóan raktáron
már 900 leltől
SAMARJAI
kártyásnál Rimanóczy-u. 12.

leend. Erre elvi alapot adott a szovjet képtelenség látszó lépése, mellyel kezét nyújtott a leggyűlöltebb ellenségnek, a Hitlerizmusnak. Lássuk hát, hogy ez a tény milyen elvi meggyőződéssel töltheti el a japán tömegeket s miképpen fordítja meg gondolkodását a háboru és béke kérdéséről. A jelenségek azt mutatják, hogy vajmi keveset használt a háboru folytatásának szempontjából az az „elvi” alap, amit a szovjet lekicsinylése nyújt az új kormánynak. A közhangulat fanyalagva fogadta azt a bejelentést, hogy a háborut folytatni fogják s a népet nem az érdekli, hogy Oroszország a maga portáján belül milyen szerződéseket köt, hanem, — hogy lesz-e béke, lesz-e nyugalom, lesz-e kenyér, vagy sem. Vagyis a kérdés állandó elvi vitatása átcuszott a realitások terére. A nép, a japán nép békét akar.

A japán kormányváltás tehát tovább fog tartani, mert hogy más kéz veszi át ugyanazt a gyeplőt, aligha érdekli a békét áhítozó tömeget. A mi számunkra viszont az az érdekes megfigyelés marad fenn, hogy Oroszország nem azért csinálta a német-orosz szerződést, hogy szovjetellenes propagandát leszerelje,

A háboru vagy béke sorsa még nem dőlt el

-- mondotta Chamberlain az alsóházban

(London). Az alsóház kedden délutáni ülését két óra 49 perc kor nyitotta meg a speaker. zsufolt karzatok előtt. Az megelőzően a munkáspárt parlamenti frakciója megbeszélést tartott, amelyen Greenwood beszámolt a nemzetközi helyzetéről.

Az ülést Chamberlain beszéde vezette be, aki többek között a következőket mondotta:

— Legutóbbi összefüggésünk óta a nemzetközi helyzet alig változott. A katasztrófa, amelytől tartottunk, még nem ért utól bennünket, a helyzet azonban változatlanul komoly és a háborus veszedelem még nem távolodott el.

Chamberlain azután áttért az angol-német tárgyalások ismertetésére:

— Hendersson berlini nagykövetségünk pénteken délután ki-

Chamberlain az angol-német tárgyalásokról

— Az adott körülmények között nem volna kíváncsi a jegyzékértékelés tartalmát nyilvánosságra hozni. Hallottam, hogy egyes lapok ezzel kapcsolatban értesítéseket közöltek. Ki kell jelentenem, hogy ezek a közlések elejétől végig koholtak. Mindössze arra kívánok itt szorítkozni, hogy a német jegyzék és az arra adott válaszok főbb irányelveit ismertessem.

— A német kormány közölte velünk, hogy nagy súlyt helyez arra, hogy tökéletes és maradandó megegyezést létesítsen Anglia és Németország között, de ugyanakkor nem mulaszthatja el hangsúlyozni, hogy a lengyel-német konfliktus sürgős rendezését is kívánja.

— Mi a magunk részéről — mint azt gyakran volt alkalmam hangsúlyozni — készen állunk arra, hogy a vitás kérdések általános rendezését célzó tárgyalásokba bocsátkozunk. Közöltük, hogy amennyiben a körülmények azt megengedik, készek vagyunk Németországgal ebben az irányban megbeszéléseket folytatni és erre minden alkalmat szívesen megragadunk.

Minden azon mulik azonban,

hanem hogy kiélezze és a dolgok kifejlődését végső fokra hevítse. Az új japán kormány a legélesebb s minden oldalról való harc vállalásának jegyében indul. Együttal kísérlet is arra, hogy a kominternellenes szerződést még egyszer összekovácsolja ha kell, Németország nélkül is. Erre vall az a körülmény, hogy az olasz kormány felhívja a japán kormány figyelmét régi szerződés-

hallgatáson jelent meg Hitler kancellárnál, aki megkérte őt, hogy a német kormány üzenetét továbbítsa hozzám. Ez az üzenet már pénteken este megérkezett, de a siffrírozott szöveg megfejtése egész éjjelen át folyt, úgy hogy én is csak másnap reggel értesültem annak tartalmáról. Szombaton azután megérkezett Londonba maga Henderson is, aki közölte velünk, hogy a német kormány nem ragaszkodik ahhoz, hogy az angol kormány választát még aznap visszavigye, ezzel szemben súlyt helyez arra, hogy a jegyzékben foglalt javaslatokat gondosan áttanulmányozzák. Valóban, szombaton és vasárnap alapos tanulmányozás alá vettük úgy a jegyzéket, mint az arra adandó válaszunkat, amelyet Henderson tegnap elvitt Berlinbe.

hogyan fogják kezelni a jelenlegi német-lengyel ellentétet és milyen természetűek lesznek a javaslatok, amelyeket ezen ellentét rendezésére tesznek. Világosan kijelentettük és hangsúlyoztuk, hogy az angol kormány politikája nem változott és hogy végre tudjuk és végre akarjuk hajtani a Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségeket. Közöltük azt is, hogy lehetségesnek tartjuk a lengyel-német konfliktus méltányos rendezését, még pedig szabad tárgyalás útján.

Ennek előfeltétele azonban az, hogy a határmenti incidensek és az ezekről terjesztett híresztelések szűnjenek meg. Mindkét kormánynak — a németeknek és lengyeleknek minden erejét latba kell vetnie abban az irányban, hogy az incidensek és híreszteléseknek véget vessenek, mert ezek csak a helyzet rosszabbodására vezethetnek.

„Hitler kancellár választát várjuk“

— Közöltük végül, hogy a lengyel-német konfliktus rendezését nyomon követheti a

vitás kérdések olyan általános rendezése, amely Európának és az egész világnak egyaránt javára válhat.

— E pillanatban az a helyzet, hogy Hitler kancellár választát várjuk az angol kormány jegyzékére.

— A német válasz elvártában Anglia fel van készülve minden eshetőségre. A léghá-ritó osztagok hadilétszámban állnak kijelölt helyükön, a hadi flotta olyan helyzetben van, hogy bármikor a tengerek bár mely pontján végrehajthatja a kormány utasításait.

— Azt mondják, hogy az angolok nehezen határozzák el magukat, de ha egyszer határozta, úgy elhatározásukból nem engednek. A háboru vagy béke sorsa még nincs eldöntve, Reméljük most is, hogy béke lesz és ezért dolgozunk. De jótányt sem engedünk azon elhatározásukból, hogy hűvek maradunk az irányvonalhoz, amelyet megszabtunk magunknak.

Elnapolták a parlamentet

Ezután Greenwood munkáspárti és Sinclair liberális képviselő szólaltak fel. Mindketten hangsúlyozták az ellenzéknek azon óhaját, hogy igazságos békét harcoljanak ki és az angol nép töretlen elhatározottsága mellett tettek hitet. Greenwood hangsúlyozta, hogy Lengyelország nem fog bekerülni azon népek sorába, amelyeket elsöpört a támadó erőszaka.

Az alsóház ülését ezután szeptember 5-re napolták el. A speakert felhatalmazták azonban, hogy rendkívüli esetben az alsóházat még ezt megelőzően összehívja.

Lord Halifax a felsőházban hasonló értelemben beszélt, majd kijelentette, hogy Hitler válasza nem fogja bezárni az ajtót a válság békés megoldása előtt.

Staniol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piafa Mihai Viteazul 4.

tiszta képet teremtett. Japán kormánya nem akar ugyan békét, az a nyomás azonban, ami a kormányváltást előidézte, már mutatja, hogy a keleti néptömegek feltették a kérdést: miért nem lehet a háborut befejezni. A távolkeleti népeket az európai közvélemény csakhamar irigyelni fogja. Ők már annak a végén tartanak, aminek mi csak a kezdeténél állunk.

A TITOKZATOS

HINDU

— Regény — 154

— Jöjjön csak közelebb, Miss Talmadge — hallotta egy szerre és a mélycsengésű hang nagyon ismerősnek tűnt. Közelebb ment egy lépéssel és a férfi egyszerre letette az iratot. Derrick Morley volt.

Harriet halkan fölsikoltott és ösztönösen hátrariadt. A férfi barátságosan rámosolygott — Ne ijedezzen — kérem — mondta. — Foglaljon helyet.

Fölállt és udvariasan széket tett az ámuló leány alá. Harriet alig jutott szóhoz. Végre megkérdezte:

— Maga...? Hogy kerül ide a cukorszindikátus irodájába? Derrick nevetett.

— Persze, azt hitte rólam, hogy valami elvetemült gonosz tevő vagyok.

— Nem, de...

— Csak ne tagadja... Amint látja, tévedett. Már Indiában is a vállalat szolgálatában állottam, de néhány hónapja áthelyeztek a londoni központba. Közben kétheti szabadságot kaptam...

Harriet lesütötte szemét. Aztán fölállt.

— Ezek után itt állást nem foglalhatok el...

— De miért nem?

A leány habozott.

— Nem szabad ezt a kitűnő alkalmat elmulasztania — szölt a férfi. — Megkapja az állást és el kell foglalnia...

— Mint levelező? — kérdezte Harriet.

Derrick Morley közel lépett hozzá és megfogta a leány vállát.

— Nem... Mint a feleségem.

Aznap délután négyen ültek Mrs. Morley házában kertjében és Mrs. Bab csak nagynehezen nyerte vissza beszélőképességét, miután Harriet mindent elmondott.

— Kedves Derrick — mondta az asszony. — Harriet fiatal, tapasztalatlan leány és biztosan tág szemeket meresztett, amikor megtudta, hogy maga egy nagy vállalat igazgatója, de engem persze nem tudott megfélemlíteni. Már az első napon tudtam, hogy kicsoda-micsoda, csak nem akartam beszélni róla... Hiszen ismerem a Morleykat és a férjem is vitte volna valamire, ha nem hunyt volna el olyan korán.

— Igaza van — jegyezte meg Derrick és mosolygott. — Éppen ezért úgy gondoltam, hogy kár lenne, ha ez a remek család kihalna, Harriet meg én...

Nem tudta befejezni, mert Harriet vöröstre gyúlt arccal föluggott és rohanni kezdett a réten. A férfi csak az imádkozó fánál érte utól és karjába zárta.

(Folyt. köv.)

SPORT

A B) divízió műsora

Tegnap számunkban jelentettük, hogy kisorsolták a B) divízió elit csoportjának műsorát. A részletes műsor a következő:

Szeptember 3.
Cernăuți: Dragos Voda—NAC.

Brăila: Dacia Unirea—Sporting.

Constanța: AS Constanța—Victoria-Iasi.

Ploesti: Tricolor CFPV—Muresul.

Brassó: Astra—Craiovan.

Szeptember 10.

Nagyvárad: NAC—Craiovan.

Marosvásárhely: Muresul—Astra.

Iasi: Victoria—Tricolor.

Chișinău: Sporting—AS Constanța.

Cernăuți: Dragos Voda—Dacia Unirea.

Szeptember 17.

Brăila: Dacia Unirea—NAC.

Constanța: AS Constanța—Dragos Voda.

Ploesti: Tric. CFPV—Sporting.

Brassó: Astra—Victoria.

Craiova: Craiovan—Muresul.

Október 1.

Nagyvárad: NAC—Muresul.

Iasi: Victoria—Craiovan.

Chișinău: Sporting—Astra.

Brăila: Dacia Unirea—AS Constanța.

Ploesti: Tric. CFPV—Dacia Unirea.

Brassó: Astra—Dragos V.

Craiova: Craiovan—Sporting.

Marosvásárhely: Muresul—Victoria.

Október 15.

Nagyvárad: NAC—Victoria.

Cernăuți: Dragos Voda—Craiovan.

Chișinău: Sporting—Muresul.

Brăila: Dacia Unirea—Astra.

Constanța: AS Constanța—Tricolor CFPV.

Október 29.

Ploesti: Tric. CFPV—NAC.

Brassó: Astra—AS Const.

Craiova: Craiovan—Dacia Unirea.

Marosvásárhely: Muresul—Dragos Voda.

Iasi: Victoria—Sporting.

A CAO utja Csernovitzba

A CAO futballszaksztyáának vezetősége értesíti tagjait, és az érdeklődőket, hogy vasárnap, szept. 3-án lejátszandó CAO—Dragos Voda mérkőzésre szívesen visz kísérelőket Cernăuți-ba. Indulás pénteken dé-

után 4.30 órakor, érkezés szombat reggel. Visszaút vasárnap délután, visszaérkezés hétfőn délután. Részvételi díj oda-vissza 700 lei. Bővebb felvilágosítások a NAC—Otthonban.

— Szadovszkyt és Prasslert két évre letiltják. A Juventus vasárnap Szadovszky és Prassler nélkül állt ki, mert a két játékos nem volt hajlandó játszani. A Juventus két évre letiltja őket.

Ludi a Venusban? A fővárosi lapok jelentése szerint Ludi, a kiváló cseh válogatott játékos Bucurestbe érkezik, Ludi a hírek szerint a Venushoz akar szerződni.

Windsor herceg Angliába megy -- katonai szolgálatra

(London). A windsori herceg, aki jelenleg a francia Rivierán tartózkodik, megtette előkészületeit a hazautazásra. A Daily Express Párisból értesül, hogy a herceg már ki is jelentette, hogy háború esetén

hazautazik. Csak azt kéri, hogy felesége elkísérhesse őt Angliába. A herceg barátai körében kijelentették, hogy a herceg hajlandó vállalkozni bármilyen feladatra, amit a kormány ráruház.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Gra-

mofonlemez. 20 Felolvasás. 20.15 Bécsi dalok. 21 Gramofonlemez. 22 Hírek. 22.15 Táncklemez. 23 Hírek. 23.15 Gramofonlemez. 23.30 Román est. Majd hírek külföldre idegen nyelveken.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.30 Éterend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszógalat. 13 Déli harangszó. 13.10 Éneknégyes. 13.40 Hírek. 13.55 Hegedűszámok. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Postászenekar. 15.30 Hírek. 17.15 Há-

tartási előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18.10 Előadás. 18.40 Magyar nóták. 19 Légtalmi közlemények. 19.50 Csevegés. 20.15 Hírek. 20.25 A rádió szalonzenekara. 21.35 Hangjáték. 22.40 0Hírek. 23 Magyar—lengyel műsorcsere. 23.25 Táncklemez. 23.40 Hírek idegen nyelveken. 24.30 Cigányzene. 1.05 Hírek.

Apróhirdetések

ALLÁS

Onálló segédleány, állandó munkára felvétetik. Stern Bözsi divatszalon. Reg. Ferdinand 3. 3798

Szabó segédet és tanuló felveszek. Tóbiás, Piața Bisericei. 3799

Üzletasszony keres háztartásába megbízható, 30 évnél nem idősebb, perfektül főzni tudó mindenek szakácsnőt. Cim meg tudható a kiadóhivatalban. 3783

Nyomdai tanulóleányt felveszen Pásztor nyomda, Piața Mihai Viteazul 4. 3735

Kihozni háztól mosást vállalkoz. Ugyanott kovártályost felveszek. Szűcs, Str. Lungă 20. 3764

Bihar és Hegyközkovácsi, továbbá Fugyivásárhely és Fugyi községek részére megbízható lapárust jó keresettel felveszünk. Jelentkezni a kiadóban Piața Mihai Viteazul 4.

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Lucás Gavril szegény ember lívretje, munkakönyve és más írásai. Becsület megvalósító jutalmat kap, hozza be a kiadóba. 3800

Saját termései

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban

1 liter jó asztali bor 10 Lei

3 „ vételnél 9 Lei

Marghitai Uradalom borlerakata

Oradea, Piața Mihai Viteazul 1.

(Fűchsi palota)

Nyolcadik liceumista, keresztény részére keresek lakást és teljes ellátást szeptember 15. kezdődőleg. Ajánlatok „Jól fizetek” jelígre a kiadóba kéretnek. 3769

24 óra alatt

KÖTÜNK KÖNYVEI

Pásztor Ede cég könyvkötészetében
